

SLOVENE

Inserati:
Enostolpna petstvarsta (72 mm):
za enkrat po 18 v
za dvakrat " 15
za trikrat " 13
za večkrat primeren popust.
Poročna ocnanila, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna petstvarsta po 2 v
Poslano:
enostolpna petstvarsta po 40 v.
Izhaja vsak dan, izveniši ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 28.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Vojska z Italijo.

Prve večje izgube Italijanov.

Dunaj, 3. junija. »Reichspost« poroča iz Lugano: V Milan so došli veliki transporti ranjencev. Italijanske čete so imele težke izgube vsled razstreljenih podkopov.

Pri Gorici in Kobaridu Italijani krvavo odbiti.

Graška »Tagespost« piše glede na italijansko bojišče: Dosedaj sovražnik ni imel še nobenega uspeha. Večji boji so se dosedaj vršili le na Primorskem, kjer so naše čete pri Gorici in Kobaridu vrgle Italijane nazaj s težkimi krvavimi izgubami za sovražnika.

Prvi teden vojske v Italiji.

Monakovo. Posebni poročevalec piše »Abendzeitung« iz Chiassa: Gostilne ob Como in ob Gardskem jezeru so prenapolnjene z ranjenci. Vojaške oblasti namreč ranjencev ne pošiljajo v mesta, ker se boje, da bi nenavadno veliko število ranjencev prestrašilo prebivalce. Italija ni v zdravstvenem oziru pripravila niti najpriprostejših priprav. Ni zdravnikov, ni strelnega orožja, ni denarja. Slabotna organizacija se je glede na veliko število ranjencev popolnoma izjalovila. Ranjenci leže po več ur in tudi cele noči v nepokritih prostorih na golih tleh, dokler se jih ne usmili prebivalstvo. Gostilničarji in župani, ki iščejo prostorov za ranjence, so se že večkrat krvavo stekli. Prebivalstvo prireja že prošnje procesije za mir. Iredenta je med ljudstvom zaigrala. Potniki, došli iz Milana, trdijo, da so se čuli v Milanu poleg kliče: »Evviva la Germania!« »Živila Nemčija!« krepki kliči »Abasso la guerra!« (Proč z vojsko!). Pošta je popolnoma odpovedala. Trgovina in obrt počivata. V Milanu je večina italijanskih trgovin zaprta, ker radi nedelavnosti pošte in ker so mobilizirali železničarje, promet skoraj popolnoma počiva in ne sprejemajo in ne vozijo blaga. V Milanu je 50 odstotkov brezposelnih več kakor v navadnih časih.

Dosedanje italijanske operacije.

Curich, 31. maja. Znani švicarski stotnik Stegemann piše v »Bund«: Italijanska ofenziva se zaenkrat omejuje na to, da v obliki žarkov prodre v številne visoke doline Trentina in Koroške in pa da napravi znatno viden sunek v Furlanijo, kar je bilo že iz začetka pričakovati. Da so Italijani zasedli v lagunah mestece Gradež in iščejo v mreži malih rečic pot k Soči. Avstriji jim niso hoteli ovirati prodiranja v ozemlje, ki je za napadalca tem bolj nevarno, čim več ga ima za svojim hrbtom. Če bodo Italijani prodirali na Tržič južnovzhodno in na Gradiško vzhodno in preko Krmina severovzhodno, tedaj bodo kmalu dosegli ozemlje, ki je izredno pripravno za brambno bitko.

Kar se je dosedaj poročalo o spopadih v visokih dolinah Trentina in Koroške, nima nobenega strateškega pomena. Dovolj bo, če rečemo, da italijanske prednje čete sledijo umikajočim se avstrijskim stražam, da se je tudi začel boj topov, da se pa sedaj ne dá dokazati ne na eni ne na drugi strani pohoda z zbranimi silami. Šele, ko bo prišlo do večjih spopadov, se bo dalo zasledovati operacije.

Italijanska fronta dolga 511 km.

Lugano, 4. junija. »Popolo Italia« piše, da je cela italijanska fronta dolga 511 km, od tega je 460 km hribovitega ozemlja, 51 kilometrov pa ravnine.

Motena razvrstitev italijanskih čet.

Bern, 3. junija. K razvrstitvi italijanskih čet pripominja Stegemann: Očividno italijansko vojno vodstvo ni moglo premagati vseh težav, katere so nastopile, močje šele po vojni napovedi. Čuje se, da je v severni Italiji železniški promet zelo oviran.

Italijanska signalna služba nesposobna.

Lugano, 4. junija. (K. u.) Vsled težke škode, katero so povzročili avstrijski letal-

ci v Moli, Bariju in Malfetti, so uradno preiskali signalno službo in dognali, da je nesposobna.

General Dankl, poveljnik na Tirolskem.

»Grazer Volksblatt« in »Tagblatt« priobčujeta iz Inomosta, da je na Tirolskem vse zelo navdušeno, ker je bil imenovan za generala polkovnika nadvojvoda Evgen, svoječasni zborni poveljnik v Inomostu general konjenice Dankl pa za poveljnika na Tirolskem. Vsa Tirolska pozna nadvojvoda Evgena kot najskrbnejšega očeta vojakov in generala Dankla, da je kakor rojen, da brani Tirolsko. Danklovemu generalnemu štabu načeljuje generalni major Pichler, rojen Tirolec.

Švicarji razorožili alpince.

Berlin. »Kreuzzeitung« poroča iz Berna: Oddelek nekega alpinskega polka je prekoratil dne 1. t. m. švicarsko mejo. Švicarski vojaki so razorožili alpince.

200.000 »junakov«.

Lugano, 31. maja. Po vzorcu d'Annunzia, ki hoče igrati junaka, pa brez nevarnosti, se je po neki časnikarski vesti vojnemu ministru ponudilo še 200.000 Italijanov, ki hočejo biti pisarji, seli, kuharji, peki, elektriki, strežniki in podobno.

»Irredentari« — častniki.

Rim, 31. maja. »Agenzia Stefani« javlja: Kralj je v posebnem odloku dovolil, da smejo osebe iz neodrešenih krajev, če imajo potrebne diplome, postati častniki v rezervi in teritorialni milici (črni vojski).

Italijanska vojna poročila.

Lugano. Italijansko časopisje se zelo baha radi obstreljevanja Pulja, o katerem se je 1. t. m. poročalo uradno, popolnoma pa zamažilo, da so obstreljavali naši letalci Benetke. Poročila italijanskega generalnega štaba so sestavljena tako, da se iz njih jasno vidi, kako se boje, če bi umetno povzročeno navdušenje za vojsko poročila o izgubah oslabili. V Milanu leži že v kraljevem gradu nad 200 ranjencev.

Kako poročajo Italijani.

Lugano. Po poročilih iz Genove se potrjuje, da sta bili uničeni dve stotniji polka št. 90 genovske posadke pri Caprile, kar je naš generalni štab poročal, italijanski pa zamažal.

Kritika italijanskih poročil.

Socialistični »Avanti« zopet prosi vlado, naj nikar ne zamažuje vseh neljubih dogodkov. Dosedaj se še ni povedalo, koliko oseb je bilo ranjenih pri obstreljevanju Jakina in tudi posledic obstreljevanja Benetk in Rimini še vedno nočejo povedati. Italija naj si vzame za zgled Nemčijo, ki priobčuje listo izgub.

K blagoslovitvi pomočnih vlakov za južno vojsko.

Dunaj, 2. junija. (Kor. ur.) V navzočnosti generalnega nadzornika prostovoljne sanitetne strelbe nadvojvoda Franca Salvatorja ter mnogostevilnega odličnega občinstva se je danes na zapadnem kolo-dvoru vršila slavnostna blagoslovitev več pomočnih vlakov za južne brambne sile, ki so se oskrbeli po vzpodbudi nadvojvode, med njimi po en kopalni in desinfekcijski vlak. Blagoslov je izvršil vojni vikar škof Bjelik. Pred blagoslovitvijo vozov je imel nadvojvoda govor, v katerem je med drugim izvajal: Po večdesletni zvezi, tekom katere se je mogla Italija, oprta na našo zvestobo, razviti k neslučenemu cvetu, stopa v trenutku nevarnosti v tabor naših sovražnikov. Vi-har ogorčenja in zaničevanja šumi po dr-zavah in deželah naših držav, edini srca naših narodov in jih zbira ob vznjožu pre-stola našega ljubljenege vladarja in naj-višjega vojnega gospoda, čegar srce in za-upanje je pri naših junaških armadah, ki zmagajo gotove veselo hite nasproti novim bojem. Deset mesecev brezprimerno juna-ške borbe je utrdilo skalnato trdno vero

in zaupanje v končnoveljavno zmago naše stvari. Mi v ozadju imamo dolžnost, da na ničesar drugega ne mislimo, nego na to, da pomagamo, kakorkoli moremo. Ne doprinašamo žrtev, marveč vršiti moramo le samoposebi razumljive dolžnosti.

× × ×

Upori v italijanski armadi.

Curich, 3. junija. V Chiasso došli dopisnik lista »Luganer Tagesanzeiger« poroča, da je minuli teden vojaški poveljnik v Milanu javno razglasil, da je bilo 17 rezervistov radi revolucionarne propagande obsojenih na 5 do 10 letno ječo.

Na Nemškem je še 40.000 Italijanov.

Romanshorn, 2. junija. (Kor. ur.) Glasom naznanil zastopnika italijanskega konzulata v St. Gallenu, ki se mudi tukaj, je na Nemškem še kakih 40.000 Italijanov.

Kako so v Italiji novačili.

Lugano. Listi so pričeli napadati nezadostne uspehe dosedanjih novačenj in zahtevajo, naj izvedejo novo, strogo novačenje.

Kako se dela v Italiji razpoloženje.

»Frankfurter Zeitung« prinaša iz Rima dne 29. maja: Italijanske oblasti upajo, da se bo ljudsko razburjenje znatno pomirilo vsled poročila mornariškega urada, ki je akcijo avstrijske mornarice z dne 24. znalo izpremeniti v pomembno italijansko zmago. Nekaj listov vneto povišuje delo italijanske mornarice in vlada jih za to delo podpira z raznimi vestmi, vljudno cenzuro in pa z dovoljenjem neomejenih praznih posebnih izdaj. Ugodno razpoloženje hočejo tudi napraviti z dokazi veselja, ki naj bi prihajali iz odrešenja zasedenih krajev. Tako je moral krminski župan na zapoved nekega poročnika karabinierjev takoj poslati na kralja in rimskega župana brzojavke in manifeste. »Giornale d'Italia« si dá poročati, da so italijanske čete že zagledale Trst. Milanski »Avanti« pa priporoča vladi, naj tudi svoje javne razglase predloži cenzuri, da bodo bolj odgovarjali resnici.

× × ×

Francozi o napadu naše mornarice.

Berlin. Uspeh avstrijskega brodovja priznavajo zdaj tudi Francozi. »Temps« poroča, da so izgubili Italijani rušilca »Turbine« in da je imelo italijansko brodovje težke izgube. Kapitan in potniki grškega parnika »Adriatique« so opazovali boj, ki se je razvil na morju blizu Visa. Trajal je približno pol ure. Več avstrijskih torpednih rušilcev je obstreljevalo tri italijanske križarke. Streljali so vedno hitreje in so hitro in spretno vozili, da bi sovražnik ne mogel meriti. Italijani niso odgovarjali na ogenj in so poizkušali, da bi se približali avstrijskim ladjam. Opazili so, da je zaostala neka italijanska križarka in da se je dvignil iz nje gost dim, ker je bila najbrže zadeta. Avstrijski torpedni rušilci so nato s polnim parom hitro odpeljali proti Pulju. Sledili sta jim dve križarki, a ne dolgo. Ena križarka se je obrnila očividno zato, da pomaga tretji križarki, ki je gorela.

Voditelj operacij italijanskega vojnega brodovja.

Berlin. »Berliner Tageblatt« poroča: Admiral Bettolo je zopet pozvan v vojaško službo. Pred tremi leti je Bettolo zamislil in vodil velike vaje na Jadranskem morju, ki so pokazale manjvrednost obrambe italijanskega obrežja in pomorskih sil nasproti avstrijskemu prodiranju. Bettolo je bil že vojni minister in bo vodil zdaj vojne operacije na morju.

Izjava admirala Hausa.

Admiral Haus je rekel svojim junakom: Vsak izmed vas naj izpolni vojo dolžnost in jaz bom z vami vsemu svetu dokazal, koliko in česa je zmogla mornarica Nj. Veličanstva cesarja in kralja!

Italijanska jeza vsled napada naše mornarice.

Lugano, 3. junija. Poveljnika, strojnika in tri mornarje nemškega parnika »Lemnos«, ki se je pri obstreljevanju Ancone 24. maja potopil, so postavili pred vojno

sodišče. Dolže jih, da so dajali sovražniku znamenja.

O prvem pomorskem spopadu z Italijani. Zanimive podrobnosti.

Šibenška »Hrvatska Misao« priobčuje naslednji zanimivi opis prvega spopada naše mornarice z Italijani.

Prvi napad našega brodovja na italijansko obal od Benetk do Barlette je odjeknil v celi državi z radostnim odmevom. Neka prelest, pretkana s ponosom na našo junaško mornarico in z upanjem na končni uspeh, je zavalovila po žilah mornarije, in z enega konca do drugega so vzdikala srca, ko se je raznesel glas o prvem uspehu: Ura! Živila mornarica! Slava Tegethoffu! Dol izdajniška Italija!

Podrobnosti o napadu se morejo podati samo v toliko, v kolikor se ne križajo z vojaškimi razlogi.

Prvi napad na morju so vodile hrvaške mišice, tako da se bo Italijanom gotovo oživil spomin na ono dobo, ko je bil Hrvat, zlasti oni iz Like, bavljav, strašilo, s katerim so Italijanke plašile svojo deco.

Sredi gluhe noči, še preden se je pojavila zora prvega vojnega dne, je hrvaška noga stopila na italijanska tla v Manfredoniji. Bil je to poveljnik (ime ladje zaplenjeno. Op. ur.) fregatni kapitan gospod Janko Vuković pl. Podkapelski, sin naše Like, junaške znanosti, v najboljši moški dobi 44 let. Srečal se je na obali z nekim meščanom.

»Kje je, prosim,« — vpraša v čisti italijanski — »poštni urad?«

»Gospod,« — se je glasil odgovor, ki ga je spremljala kretnja z roko — »evo tamkaj.«

»In železniški kolodvor?«

»Tu in tu.«

Ni pretekla minuta, ko Manfredonec preplašen obstoji in posluša grmenje topov in gleda učinke njihovega delovanja na pošti in na kolodvoru.

Ta Manfredonec menda pač ni vedel, da se je vojna že začela, kakor tega niso vedele mnogostevilne čožotske ribiške ladje, ki so ribarile ono noč in prihajale k našim vojnim ladjam ponujat na prodaj ribe.

»Hodite!« — je odmeval poveljnikov glas. — »V vojni smo!«

»Ej, v kakšni vojni,« so odgovarjali Čožoti, »to ni mogoče, da bi med Italijo in Avstrijo došlo do vojne.«

In na noben način ni bilo mogoče uveriti Čožotov, da je vojna že izbruhnila ter so še tem strastneje ponujali ribe. Šele, ko je komendant izpalil iz revolverja nekaj strelcev v zrak, da jih preplaši, so se Čožoti, dasi neradi, umaknili. (Zaplenjeno. Op. ur.) potopljeni rušilec »Turbine«, dokler ni zapazil, s kakšno namero prihajajo tje kaj naše ladje. Po vsej priliki mu ni bila v redu naprava za brezžično brzojavljenje.

Ko je strel z naše strani pogodil »Turbine« v strojarno, so zajeknili obupni kliči: »Aiuto! Aiuto!« (Na pomoč!) Šele čez nekaj časa se je na jamboru zadetega rušilca opazila bela zastava, znak predaje, ki jo je bil nekaj časa zakrival dim. S »Turbine« so spustili čolne in poskakali v morje, nakar so jim naši vrgli rešilne pasove ter se je moglo rešiti 35 do 50 mož posadke, med njimi poveljni ladje. V daljavi sta se prikazali dve italijanski križarki, nakar se je moralo reševalno delo ustaviti (Zaplenjeno. Op. ur.).

Med urjetniki so tudi ranjenci; eden izmed njih je bil jako težko ranjen ter je včeraj umrl. Tudi poveljnik je lahko ranjen, in sicer ga je po licu opekla para vsled eksplozije. Vsi urjetniki, tako častniki kakor moštvo, so polni hvale o postopanju naših z njimi. Naši so jih oblekli, okrepčali z jedjo in pijačo.

Ujetniki izjavljajo, da ni res, da bi bilo ljudstvo v Italiji za vojno; vojno hočejo oni, ki ne pojdejo vanjo in ki nikdar niso izkusili njene grenkosti.

× × ×

Italijani odpeljali dekana iz Kobarida.

Nemški listi in po njih tudi mi, so te dni poročali, da so Italijani odpeljali župnika iz Caporetto, ker so sumili, da je v zvezi z avstrijskimi četami. »Reichspost« poroča, da so ga Italijani ustrelili.

»Caposetto« je slovenski Kobarič. Ondi je bil za dekana in župnika častitljivi 71letni starček č. g. Jurij Peternel, konsistorijalni svetnik in vitez Franc Jožefovega reda.

Aretacije v Korminu.

Lugano. Iz Kormina so odvedli 14 cesarju zvestih prebivalcev kot talnike v Florenco.

Nov koncentracijski tabor.

Braunau ob Inu, 2. junija. Prihodnje dni se prične tu graditi nov koncentracijski tabor, ki bo imel barak za 20.000 oseb.

× × ×

Avstrijsko letalo bombardiralo Molpetto.

Lugano, 2. junija. (Kor. urad.) Glasom »Giornale d'Italia« je neko avstrijsko letalo metalo bombe na Molpetto, in sicer na žvepleno tovarno ter na skladišče olja in petroleja. En delavec je bil ubit, ena ženska ranjena in povzročena škoda.

Ponesrečeni italijanski stotnik aviatik.

Lugano. Aviatiki stotnik Pastorino se je ubil na bojišču.

Obisk italijanskega zrakoplova nad šibenikom.

»Hrvatska Misao« z dne 27. maja poroča: Danes ob 5. uri 15 minut se je slišalo, da se nahaja v bližini neki sovražni zrakoplov. In zares, tudi s prostim očesom se ga je moglo opaziti, kako leti proti nam neki vodljivi zrakoplov precej velikega obsega. Zrakoplov je dolg okoli 80 metrov, a imenuje se »Città di Ferrara«. Ogenj naših topov ga je prisilil, da je pobegnil. Pri tem se je opazilo, da se je zrakoplov nagnil, in sicer ali je bil zadet, ali pa vsled pritiska zraka, povzročena od strela. Ob 6. uri 30 minut je izginil nezaželeni gost daleč v oblakih.

Italijanske pritožbe nad našimi letalci.

Lugano, 2. junija. (Kor. ur.) Italijanski listi se dan za dnevom pritožujejo nad namišljenimi nespodobnostmi sovražnika. Tako pišeta »Tribuna« in »Giornale d'Italia« o dovoljenih in nedovoljenih metodah sovražnih letalcev ter povdarjata, da se sme Brindisi obstrlejevati na njegovih utrjenih delih, ne pa Bari, Molpetto, Jakin in Rimini. Sovražniki naj tudi ne varajo z napačnimi imeni in zastavami.

Italijansko zračno brodogradništvo.

obsega več zrakoplovov. Zrakoplovov, ki se vodijo, je pet, in sicer starejše vrste. V Nemčiji so kupili 1912 nek Parsevalov zrakoplov. Zadnja leta so zgradili štiri vodljive zrakoplove; »Città di Milano« in »Città di Ferrara« sta zgrajena, dva še grade. Mornarica razpolaga s petimi zrakoplovi. Letala so nabavili večinoma v Franciji in v Angliji.

× × ×

Promet z otoki ustavljen.

Uradno se naznanja, da je ustavljen vsak poštni promet z otoki in poltoki v hrvatskem in dalmatinskem primorju, ker je vsled obustave paroplovbe onemogočeno dostavljanje.

Bogoslovna v Zadru zatvorjena.

V Zadru so zaprli lamošnje bogoslovce; večina bogoslovcev je že odpotovala.

Dalmatinska vladna tiskarna se je preselila v Knin.

Vladna tiskarna Ferrari in dr. se je preselila v Knin, kjer bosta odslej izhajala »Smotra« in »Objavitelj Dalmatinski«.

× × ×

Ministrski svet v Rimu.

Chiasso, 3. junija. Včerajšnji ministrski svet je trajal zelo dolgo. Kakor poroča »Stampa«, se je pečal za vojaškim položajem. O tem bo skoro gotovo izdano uradno obvestilo. »Secolo« piše, da bo odslej ministrski svet imel vsak dan seje. »Popolo d'Italia« z velikanskimi črkami zahteva, naj Italija takoj napove vojsko Nemčiji. Dotični Mussolinov članek je pa cenzura, izvzemši naslov in podpis, črtala.

Italija in vojno stanje z Nemčijo.

Lugano. Italijanska vlada je dne 2. t. m. uradno izjavila, da se Italija nasproti Nemčiji ne nahaja v vojnem stanju.

Še en »sovražnik«.

Lugano. List »Ordine« poroča: Republika San Marino namerava na poziv Sallandre in Sonnina napovedati Avstriji in Nemčiji vojsko.

× × ×

Turčija in Italija.

Dunaj. Politična korespondenca poroča: Oblasti so vse ukrenile, da preprečijo izgrede, ki bi jih radi povzročili Italijanom sovražni sloji. Mohamedance razburja najbolj, ker so jim iztrgali Italijani Tripolis in Bengazi. Italijanska kolonija v Carigadu ostro obsoja, ker Italija ni sprejela dalekosežnih avstrijskih ponudb, dasi želi prebivalstvo v Italiji povečini mir in obsoja vojsko kot zločin. Italijani zapuščajo Turčijo, dasi še med Italijo in Turčijo ni vojske. Italijani so že v Turčiji vse pripravili, da zapro banke. Poravnali so spor,

ki je nastal med Turčijo in Italijo. Laški veleposlanik marki Garroni je namreč šel čez cesto, ko so korakali vojaki, vsled česar je z markijem, ki je bil civilno oblečen, neki turški poročnik grdo postopal. Veleposlaniku je dala Turčija po mednarodnih načelih običajno zadoščenje.

Italijanska nota Turčiji.

Lugano. Italijanska vlada se je pritožila pri Turčiji, češ da hujšajo turški odposlanci v Tripolisu in v Cyrenajki. Turčija je odgovorila, da ni v nikakem stiku s Senuzi, ki vodijo vstajo v Tripolisu in v Cyrenajki.

Resen položaj v Tripolisu.

Vstaja v Tripolisu.

Rotterdam, 1. junija. »Daily Express« poroča iz Rima, da je vstaja v Tripolisu vedno hujša. Italijanski prebivalci se umikajo na obrežje. V Tripolis so že odpluli 4 torpedni lovci in v kratem odpošljejo brodogradje križark.

Genj, 3. junija. Listom poročajo iz Rima, da je vlada sklenila poslati v Tripolis en armadni zbor vsled novih resnih poročil iz kolonije. Mohamedanci so po celi Tripolitaniji proglasili sveto vojsko.

× × ×

Švica vpoklicala dve diviziji pod orožje.

Berlin. Švicarski zvezni svet je 1. t. mes. pozval pod orožje radi vojske v bližini švicarske meje prvo in tretjo divizijo švicarske armade, ki se je nahajala na dopustu.

× × ×

Profesor Chinigo ustanavlja zbor albanskih prostovoljcev.

Lugano. Znani pristaš italijanskega poslanika Aliottija, ki je spletkaril proti princu Wiedu, je izdal oklic, naj Albanci ustanove zbor prostovoljcev za vojsko proti Avstriji. Zbor naj bi se zbral v Neapelju do srede julija.

× × ×

Demonstracije proti papežu.

Chiasso, 1. junija. »Reichspost« poroča: Pri včerajšnji demonstraciji pred vilo poslanca Barzilaja (mož je bil svojčas v Trstu Bűrzel) se je dala parola: »Pred Vatikan«. Z zvižganjem in rjoventjem so pod papeževimi okni hoteli protestirati, ker sv. oče kot skupni oče vseh vernikov ni hotel pristopiti organizaciji civilne prekrbe za ranjence, katero je ustanovil Sallandra. V sprevedu so bili večinoma študentje; ker jim je pa tajna policija zaprla pot do Vatikana, so hoteli demonstrirati pred bližnjimi stanovanji kardinalov Rinaldinija in Bisletija, ki so ju proglasili za prijatelje Avstrije.

Poročilo dokazuje, da je sv. oče še vedno absolutno nevtralen in proti vojni z Avstrijo.

× × ×

Italijanski kralj imenovan za korporala v 3. zuavskem polku.

Rim, 2. junija. (Kor. ur.) Kralj Viktor Emanuel je bil imenovan za korporala prvega voda I. stotnije 1. bataljona 3. polka Zuavov. To odlikovanje, ki se naslanja na znano epizodo pred bitko pri Palestro leta 1859., je naznanil kralju francoski poslanik Barrere v imenu poveljnika Zuavov.

Kralj Viktor Emanuel Poincareju.

Viktor Emanuel je ob izbruhu vojske brzojavil Poincareju: Ob začetku vojske pozdravljam in čestitam Vaši ekselenci. Moja brzojavka se križa s poslanstvom, v kateri Vaše ekselencia ob novem orožnem bratstvu opozarja na tradicijo in vezi, ki so družile Italijo in Francijo v preteklosti in ju družita tudi k novemu načelu: osvoboditev zatiranih narodov in obramba skupne naše civilizacije. Globoko ginjen po Vaših vznosnih besedah srčno in goreče želim, naj dovede zmaga našega orožja k trajnemu miru, ki temelji na izpolnitvi narodnih zahtev, pravice in svobode. Zagotovim Vam svoje prijateljstvo. — Viktor Emanuel.

Sestanek italijanskega in angleškega kralja in predsednika francoske republike v Calaisu.

Scheveningen. V Calaisu pričakujejo italijanskega kralja, angleškega kralja in predsednika Poincaréja.

× × ×

Italijani hočejo poddržaviti tudi palačo nemškega poslanstva v Rimu.

Lugano, 2. junija. (Kor. urad.) »Giornale d'Italia« podaja z izkušeno nadarjenostjo takoleimovane zgodovinske dokaze, ki segajo nazaj v l. 1849., za pravico italijanske države na palačo avstrijskega poslanstva, Palazzo di Venezia. Neko rimsko umetniško društvo, ki se je izkazalo že povodom ropota za reiško katedralo, zahteva razen palače di Venezia tudi slooppe nemškega poslanstva, Palazzo Caffarelli, za italijansko državo ter je osnovalo posebno komisijo, ki naj čim brže uresniči to zahtevo.

× × ×

Pomanjkanje pšenice v Italiji.

Genj, 3. junija. »Figaro« poroča iz Nizze, da bi bila Italija prisiljena pristopiti k tropsporazumu, ker bi sicer po padcu Dardanel iz Rusije ne dobila nič pšenice, katere v Italiji zelo primanjkuje.

× × ×

Demonstracije v Italiji.

Berlin. Iz Chiasso poroča »National Zeitung«: Italijani, došli v Švico, poročajo o demonstracijah v vseh letovisicah, ki so bila priljubljena Nemcem. Strašni prizori so se dogajali tudi v Neapelju, Capriju, Palermu, ko so se poslavljali vojaki od svojcev. V Novari, Alessandriji in v Bresciji je ljudstvo vdrl v mestne hiše, ker je strdalo. Govori se o podrtih predorih, ki so jih porušili revolucionjski sloji.

K izgreedom v Milanu.

Geneva, 31. maja. (Priv.) Iz Milana se poroča: Čeprav je vojaško poveljništvo prevzelo vsa pravna služba, še mob vseeno gospodari v mestu. Povsod se nemške ali avstrijske trgovine ali take, ki imajo nemško glaseče se napise, plenijo, razbijajo ali zažigajo. V nemška stanovanja se udara, oprava, celo glasovirji, se mečejo skozi okna. Ropajoče tolpe krožijo po ulicah. Njim na čelu korakajo fino oblečeni gospospodi, ki drže v rokah natančen pogromski seznamek žrtev. Pohištvo, ki je priletelo iz nekega petega nadstropja, je med množico ubilo dve osebi. Ob polnoči se je v Milanu proglasilo obsešno stanje. Kljub temu se je punt pleneče druhali nadaljeval do treh jutraj. Pehota, ki so jo poklicali, baje proti tolpam ni imela nobene moči, ker je sestojala iz samih starih črnovojnikov. Šele ko so bili poslani po konjenico in je le-ta nastopila proti puntarjem, so se mogle ceste izprazniti. Ogorčenje druhali je menda podžgala tudi okolnost, da je prispelo v Milan več stotin ranjencev. Listi ne smejo o teh dogodkih ničesar pisati.

Lipsko. Iz Lugana: Milanski begunci poročajo o protinemškem pogromu v Milanu: 1. Plenili so po seznamih, ki so jih sestavili že meseca februarja. 2. Seznane so sestavili člani revolucionjskih in intervenijskih zvez. 3. Vsaka pleneča četa se je zbrala oborožena s sekirami na določenih krajih pod vodstvom dveh čedno oblečenih članov zveze. 4. Mestna policija je ploskala medtem, ko so plenili. Državna policija ni storila drugega, kakor da je dala znamenje, kadar je bil zadnji čas; le vojaška oblast je storila svojo dolžnost, ker je proglasila oblegovalno stanje in ker je zaprla 800 plenilcev.

V Milanu zopet civilna oblast.

Lugano, 4. junija. (Kor. ur.) Nacionalisti, socialisti in anarhisti na ljubo je vlada izročila vzdrževanje miru v Milanu zopet civilni oblasti.

× × ×

Strah pred vohunstvom.

Lugano, 4. junija. (Kor. ur.) Pomanjkanje italijanskega samovarstva in bojazen pred vohuni gre tako daleč, da vlado javno naprošajo, naj ravnatelja agencije Stefani nadzoruje v uradu.

Razburljive vesti v Rimu.

Lugano, 3. junija. Rimsko časopisje je zagnalo velik krik, češ da papeževa takozvana švicarska garda sestoji pretežno iz nemških podanikov. Zvečer, tako trdijo listi, slečejo ti Nemci svoje uniforme, oblečejo civilno obleko in vohunijo po Rimu. Listi vprašujejo vlado, kaj namerava ukreniti v tem oziru. Notranje ministrstvo je izdalo na prebivalstvo svarilo pred takimi vestmi, ki jih širijo neznane osebe. Razširjevalce takih vesti bodo izročili državnemu pravdniku. Prebivalstvo naj pomaga, da se te sovražnike ljudstva čimprej prime.

× × ×

Višek italijanske hinavščine.

Berlin. Kralj Viktor Emanuel je zelo pristrčno čestital nemškemu prestolonasledniku ob rojstnem dnevu 6. majnika, dva dni potem, ko je Italija odpovedala trozvezno pogodbo.

× × ×

Giolitti obolel.

Chiasso. »Agenzia Nazionale« poroča, da je Giolitti v Cavouru obolel na uremiji. Njegovo stanje ni opasno.

× × ×

Italijanska pravljica.

San Remo, 31. maja. Tukajšnji listi prinašajo vest, da so avstrijske oblasti izpustile iz ječ vse pod 45 let stare zločince in jih uvrstili v karpatsko armado.

Marconi se vrača v Italijo.

Berlin. »Berliner Tageblatt« poroča iz Amsterdam: Marconi se je pripeljal iz Newyorka v London. Dopisniku »Timesa« je izjavil, da je sklenil s svojo vlado pogodbo, po kateri se mora kolikor mogoče hitro vrniti v Italijo, če izbruhne vojska, da prevzame vodstvo brezličnega brzojavljenja. Pristavil je, da se je prvotno nameraval voziti z »Lusitanio«.

Italijanska operna predstava v Olumucu prepovedana.

Praga, 2. junija. »Narodni Listy« poročajo iz Olumucu: Predstavo Rossinijeve opere »Sevilski brivci«, ki jo je imel dne 5. in 6. junija v Olumucu vpriporiti ensembel prškega češkega narodnega gledališča, je oblast prepovedala. Kot vzrok se je navedlo, da je opera italijanskega izvora. Zato se je gostovanje omenjenega ensembela odgodilo na poznejši čas.

Drobne vesti.

Lugano, 3. junija. »Avanti« poroča, da so pri hišni preiskavi v neki newyorški posredovalnici za neveste našli tudi prošnjo junaškega mladeniča Pepina Gari-baldija, ki je zahteval ženo s pol milijardo dolarji. Ta Garibaldi sedaj sestavlja alpinsko brigado.

Po celi Italiji vojake kar zalivajo z vinom. Na vsaki postaji je pripravljenih obilo sodov vina, samo v Milanu kar mrgoli vojakov po gostilnah, katerih je 6000.

Lugano, 3. junija. Za civilnega komisarja v Milanu je imenovan markiz Cissio, ki je odločen pristaš Giolittijev. Njegovo imenovanje pomeni vsled tega zblizanje med Sallandro in Giolittijem, mogoče za zahvalo, ker je zadnji odstopil.

Lugano, 3. junija. Socialistični list »Dilesa« v Florenci je prenehal izhajati.

Kako je bil Przemysl zavzel.

O osvojitvi Przemysla se poroča še sledeče: Akcija proti Przemyslu je bila pravzaprav od severa in juga najsilnejša. Na severu so pritiskale nemške čete, od juga pa naš 6. armadni zbor. Rusi so tekom dveh mesecev, kolikor je bilo pač mogoče, zopet popravili razstreljene utrdbe, postavili vanje težko artiljerijo in sezidali predutrdbe, tako da so bile naše čete primorane Przemysl sistematično oblegati. Prvi je prišel pred trdnjavo naš 10. armadni zbor, zaenkrat še brez težke artiljerije, ker prevoz 30/5 cm topov zahteva precej časa. Najprej smo se tedaj zadovoljili s tem, da smo prišli čisto blizu forta Pralkovce, kar ni bilo lahko, ker so bile naše čete primorane, da so se po vsakem koraku prodiranja zakopale. Nemške čete so šle s svojimi 21 cm topovi takoj na delo in kakor hitro se je njih pehota v toliko približala utrdbam, da jih lahko naskočijo, je pričela delovati težka artiljerija. V nedeljo je nemški ogenj dosegel svoj višek. Kakor toča so padale kroglice na utrdbe, ki so prišle druga za drugo v zavezniške roke. V sredo zvečer se je pričel splošen in zadnji naskok, ki se je končal s tem, da so naše čete udrle v Przemysl in ga zavzele.

TRST V ZASTAVAH.

Trst, 4. junija (K. u.) Poročilo o zopetni osvojitvi Przemysla je med vsem prebivalstvom povzročilo velikansko veselje. Mesto je v zastavah.

Majnika ujetih 1000 ruskih častnikov in nad 300.000 mož.

Berlin. Uradno se poroča: Tekom meseca maja je bilo na jugovzhodnem bojišču ujetih 863 častnikov in 268.869 mož; od teh odpade na zavezniške čete pod generalnim polkovnikom Mackensenom 400 častnikov, 152.254 mož, 160 topov, med njimi 28 težkih in 403 strojne puške. Vštevisi število ujetnikov na vzhodnem bojišču in včeraj objavljeno število znaša **svota meseca maja od zavezniških čet ujetih Rusov okoli 1000 častnikov in nad 300.000**

Kaj pravijo Rnsi o bojih na severu.

RUSKO URADNO POROČILO.

Petrograd. (»Köln. Ztg.« z dne 31. m. mes.) Veliki generalni stan javlja 31. maja: Pri Savlih je začel sovražnik, ki se je bil umaknil iz svojih postojank pri Rubiju, 27. maja boj na črti Kurtowiany — Podubissa. 28. maja so vzele naše čete sovražne postojanke na tej črti in so prepodile Nemce iz gorečega sela Kurtowiany; Nemci so se umikali v neredu, naše čete pa so jih zasledovale. Ob dolenji Dubissi so ponehali 27. maja začeti sovražni napadi naslednjega dne. 27. maja je sovražnik silno obstreljeval Osovec s topovi; ogenj ni napravil trdnjavi nobene škode.

V trdovratnem boju ob Sanu med Siennawo in Przemyslom se ni nič posebnega izpremenilo tekom 28. maja. Naše čete so pričele s protinapadi ob reki Lubaczowki in na črti med vasmí Tuchla, Kalmikowa, Naklo in Baritet; te vasi so gospodarja večkrat menjale. Na napade se je pripravil sovražnik vedno s streljanjem dušeče pline razvijajočih bomb. Številni ujetniki in begunci iz Mackensenove armade povedo, da so izgube sovražnikov hude. Med Przemyslom in med dnjestrskimi močvirji smo odbili 27. maja tri napade, in sicer vzhodno od Gusakovega, kjer so Nemci tega dne predrl do naših žičnih ovir; tam se pa vsled svojih silnih izgub ni mogli držati in so se umaknili na stare

svoje postojanke. Na fronti onostran Dnestra so bili 27. in 28. maja hudi boji. Znatne sovražne čete so ne glede na močne izgube trdovratno naskakovale naše postojanke od dnestrskega močvirja do Doline; vse te napade smo odbili. Da vzamemo sovražniku inicijativno v boju, so začele naše čete energično ofenzivo ob levem bregu Svica in na celi fronti do Lomnice. Pri Peršinskem naša ofenziva dobro napreduje. V noči na 28. maja smo ujeli nad 3200 mož in 72 častnikov, vzeli smo zastavo enega honvedskega polka in več strojnih pušk.

Petrograd. (Köln. Ztg. z dne 1. junija.) Generalni štab javlja 31. maja: Pri šavlih so naše čete iz bližine streljale na Nemce, ki branijo vasi Sawkiany in Kaelmy. Pri Sawdinikih smo uplenili 28. maja devet topov, sedem strojnih pušk z mnogim materijalom in ujeli mnogo moštva. Ob srednji in doljeni Dubissi je ponovil sovražnik svoje napade. Potem ko so se umaknile naše čete za reko, so 29. maja preprečile sovražniku prehod preko nje.

Boj v Galiciji traja dalje. 29. maja smo prisilili sovražnika, da se umakne z desnega brega Sana tja do Lubaczowke. Tu smo napravili več dobro uspešnih protinapadov na sovražno glavno moč, ki se drži ob tem potoku pri vaseh Kalniko in Naklo ob obeh bregovih Wisznije. Enega samega dne smo tu ujeli 3000 mož s 60 častniki in vzeli smo mnogo strojnih pušk, svetilcev in en vlak. Onostran Dnestra se bijejo krvavi boji. 28. maja je sovražnik napravil splošen napad na Hai, kjer je naša fronta podobna zlomljeni črti. Mi smo napravili protinapad. Enemu našemu bataljonu se je posrečilo prijeti sovražnika za hrbtom in ga vreči; pri tej priliki smo ujeli 600 mož in 17 častnikov; vzeli smo osem strojnih pušk. Pri Dolini so napadale naše čete in so pregnale sovražnika z desnega brega Swice.

Obkolitev Przemysla.

(Kölnische Zeitung z dne 31. maja.)

Petrograjska brzojavna agentura javlja 30. maja: Nečloveška sovražnikova požrtvovalnost zadnjih dni namerava Przemysl obkoliti. Trdovratni boji ob Sanu so se končali 20. maja zjutraj. Naslednje štiri dni si je prizadeval sovražnik, da preloži ofenzivo od severovzhoda na jugovzhod. Med Sieniawo in Jaroslawom je napravljenih 15 mostov. Pri tej izpremehi fronte je preložil sovražnik mnogo črt na zapad, vsled česar smo mislili, da se sovražnik umika. Toda 24. maja zjutraj je zapovedal general Mackensen svojim četam zopet napad na naše postojanke med rekama Lubaczowka in Sanom in pa levo od Sana v smeri proti Radymnu in Drohojevu. Na 25 km dolgo fronto se je vrglo mnogo tisoč pešcev, katere je podpiralo več tisoč topov različnega kalibra, ki so razpolagali z bogato municijo. Pri tej obkolitvi Przemysla je ponovil Mackensen to, kar je napravil novembra meseca lani pri Lodzu, ko je njegova armada predrla našo fronto med Strikovem in Drezino. Tudi takrat se je šlo za to, da obkoli naše levo krilo. Sedaj je ponovil svoj poskus v večji meri, ne z armadnimi zbori, ampak z armadami. Zaradi silnih mas se giblje vse zelo počasi. Manever, katerega je začel Mackensen, še ni končan, čeprav je že več pehotnih zborov izgubilo skoro tri četrtine svojega moštva. Avstrijsko-ogrske armade, katere o pritegnili, k obkolitvi Przemysla od južne strani, smo uničili (?!?) pri Husakovem, ko so poskušale predrti našo fronto, dočim je general Iwanow, junak port-arturski, razbil pri Sieniawi posadko, katero je ondi pustil Mackensen; tam je uplenil Iwanow tudi mnogo živine, ki je bila namenjena četam, ki naj obkole Przemysl. Ne glede na sovražnikove izgube, ki znašajo od 24. maja dalje ne na deset- ampak na stotisoče mož, in ne glede na druge za nas ugodne znake, bi bilo danes prežgodaj, če bi že govorili o rezultatu te izredno krvave bitke. Bilježimo pa, da je bil tretji kavkaški zbor, ki je dobil pri Sieniawi 14 topov in 7000 mož v svoje roke, po avstrijskih in nemških uradnih poročilih že v aprilu ob Wizloki popolnoma uničen in da ga zato ne bi imelo biti!

Köln. Ztg. pripominja: Na tak način bodo Rusi svoj poraz v Galiciji kmalu izpremenili v sijajno zmago.

Manever je že končan. Przemysl je zopet naš. (Op. ur.)

Razna poročila v bojih z Rusi.

RUSKO UMIKANJE.

Veliki Varadin. 2. junija. Neki pri Przemyslu ujeti Rus pripoveduje: Odkar traja veliko rusko umikanje v Galiciji, dobivamo na dan le tri kopejke. Častniki pravijo, da, če bi dobili več, bi lahko dobili sovražnik preveč denarja, ako nas ujame.

RUSKI CAR NE POTUJE V GALICIJO.

Kodanj. »Politiken« poroča iz Petrograda: Car je opustil svoje drugo name-ravano potovanje v Galicijo.

OKROŽNI RUDARSKI URADI V JASLU IN DROHOBYCZU ZAČELI DELOVATI.

Krakov. 2. junija. »Nowa Reforma« poroča, da so okrožni rudarski uradi v Jaslu in Drohobyczu že začeli posloovati. Uradne posle okrožnega rudarskega urada v Stanislawu opravlja začasno še urad v Drohobyczu.

POSEBNO CARINSKO OZEMLJE ZA PO NASIH ČETAH ZASEDENO RUSKO-POLJSKO.

Dunaj. 1. junija. Višje poveljstvo armade je s 3. t. m. uvedlo za po naših četah zasedeni del Rusko-Poljske poseben carinski red s carinskim tarifom.

RUSKE RAZLASTITVE V GALICIJI.

Dunaj. 31. maja. »Korespondenca Rundschau« poroča iz Stockholma: Konzervativni ruski list »Kolokol« piše proti razlastitvi poljsko-židovskih posestev v Galiciji ter zahteva, naj bi se kmetom dopovedalo, da vsled ruskega zasedenja ne morejo dobiti posestev svojih gospodarjev. Takim krivim nazorom, kakor so se razširjali med galizijskimi kmeti, da bodo morala slediti razočaranja in pritožbe, češ, da razlaševanje v Galiciji ni mogoče, dokler se to tudi v Rusiji ne zgodi.

PETROGRAJSKE BANKE ODKLANJAJO BANČNE NALOGE ZA ZASEDENO GALICIJO.

Kodanj. Ruska državna banka v Petrogradu in ruska azijska banka odklanjete bančne naloge za zasedeno Galicijo

STRATEGIČNE ŽELEZNICE V RUSIJI.

Berlin. Iz Newyorka poročajo: Rusija je naročila v Ameriki 16.000 tovornih voz. V notranji Rusiji nameravajo graditi več strateških železnic, sibirsko železnico pa nameravajo izpremeniti v dvotirno.

POŽARI V PETROGRADU.

Dunaj. 31. maja. »Korespondenca Rundschau« poroča iz Stockholma: Iz neznanega vzroka je nastal v palači velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča na Petrovi cesti v Petrogradu požar, ki je napravil znatno škodo. Poveljnik palače, polkovnik Balinski, je o dogodku, ki vzbuja mnogo pozornosti, velikega kneza brzojavno obvestil. Istega dne je bilo v Petrogradu še več zažgetih požarov, tako n. pr. v poslopiju orožniške uprave. Velika knežinja Marija Pavlovna je sklicala posebno konferenco, ki bi naj sestavila potrebne ukrepe, da se zabranijo izredno pogosti požari v poslopijih, ki so last države ali dvora, in v obratovališčih, kjer delajo za vojaštvo, je sklenila naprositi notranjega ministra, da izda v ta namen nujne, stroge odredbe.

Srbija pomirjena.

Dunaj. Politična korespondenca poroča: »Times« objavljajo iz Niša pod napisom »Velikodušnost Srbije« sledečo brzojavko: V Nišu je popolnoma mirno zaradi državniškega Pašičevega stališča glede na italijanske zahteve v Jadranskem morju. V Nišu se splošno priznava, da zahteva korist Srbije popolno soglasje med zavezniki in da se morajo odgoditi vsa vprašanja o razdelitvi ozemelj, dokler se končno ne zmagaja.

Pred uporom v Perziji.

Petrograd. 4. junija. (Kor. ur.) poroča iz Teherana, da so Perzi vsak dan bolj razburjeni nad Ruse. Vsak trenutek pričakujejo, da se bodo Perzi uprli.

Močan potres v južni Nemčiji.

V Monakovu so dne 2. t. m. zjutraj ob 3. uri 35 minut čutili močan potres. Postelje in pohištvo v stanovanjih se je zibalo. Več jih trdi, da so čuli po prvem sunku močan smrad po žveplju. Treslo se je tako, da je bilo vrženih več ljudi iz postelj, popokale so šipe in v zidovju opazajo razpoke. O močnih potresih poročajo tudi iz Tegernseea, Schlierseea, Algana in iz bavarskega gozda. V Augsburgu in v Norimbergu (Nürnberg) se je tako treslo, da so razpočile v več stanovanjih stene; v neki gostilni se je podrl strop. V Neuburgu ob Donavi je spremljalo tresenje močno podzemeljsko bolenje. V Stuttgartu so čutili potres ob 3. uri 38 minut zjutraj.

Razna poročila.

SLADKORNO VPRAŠANJE.

Dunaj. 2. junija. (Kor. urad.) V trgovinskem ministrstvu se je danes v navzočnosti zastopnikov prizadetih centralnih mest vršil pogovor v zadevi pokritja sladkorne konsumne potrebščine.

ODPOSILANSTVO ŽENSKEGA MIROVNEGA KONGRESA PRI ŠVICARSKEM ZVEZNEM PREDSEDNIKU.

Bern. 2. junija. (Kor. urad.) Zvezni predsednik Motta je v torek sprejel odposilanstvo gospa, ki mu je izročilo utemeljitev sklepov mednarodnega ženskega

mirovne kongresa meseca aprila letos. Zvezni predsednik je rekel, da za posredovanje sedaj še ni primeren čas. Svica bo pa o pravem trenutku rada pripravljena, da v zvezi z drugimi nevtralnimi državami napravi primerne korake.

Dnevne novice.

— **Nadvojvoda Leopold Salvator** častni doktor tehničnih ved. Generalni artiljerijski nadzornik nadvojvoda Leopold Salvator je bil 1. t. m. v slavnostni dvorani dunajske tehnike slovesno promoviran za častnega doktorja tehničnih ved.

— **Prepovedane slovenske čitanke.** Zagrebške »Novine« poročajo: Naučno ministrstvo je prepovedalo nadaljno rabo slovenskih čitank v vseh slovenskih državnih srednjih šolah in odredilo, da imajo profesorji med počitnicami napisati in izdati cenzurirana skripta o slovenski literaturi in v bodoče na tej podlagi predavati.

— **Odredba glede ovčje volne.** Dunaj, 2. junija. (Kor. urad.) Z ministrsko naredbo z dne 5. maja so se določile najvišje cene za ovčjo volno na podlagi teže v tovarniško opranem stanju, medtem ko je ministrska naredba z dne 14. maja odredila dolžnost naznanitve volnenih zalog. V zvezi s temi odredbami ima ministrska naredba, ki se jutri razglasi, namen, da se zaloge volne zagotove za potrebščine armade in normira s tega vidika na eni strani omejitev porabe teh zalog, na drugi strani pa nadzorovanje njihovega transporta. Podobna naredba se istočasno razglasi tudi na Ogrskem.

— **Procesije sv. Rešnjega Telesa v Celovcu** so se letos vršile samo v cerkvah.

— **Demonstracije na Reki.** Hrvaški listi poročajo: Prigodom naborov, ki so se vršili na Sušaku, je prišlo do demonstracij na Reki. Kdor hoče priti na Sušak, mora se najprej peljati do Reke, od tam pa mora iti peš na Sušak. Hrvati iz celega Primorja so prihajali na nabore, okrašeni s cvetjem in hrvatskimi zastavami. To pa ni bilo po volji reški iredenti, zato so jih napadli, a njim je pomagala tudi mestna reška policija. Hrvati so demonstrirali proti izdajalski Italiji, obenem pa so prirejali navdušene ovacije hrvatskemu kralju Francu Jožefu I. Na cesti je prišlo do velikih bojov, policija je vzela Hrvatom veliko hrvatsko zastavo, a po reških ulicah je tekla hrvatska kri. Vse pošteno patriotsko meščanstvo je obsojalo to početje reške iredente. Šele na intervencijo od zgoraj je policija vrnila hrvatsko zastavo, katero so potem Hrvati z velikim navdušenjem sprejeli in jo odnesli. Tudi na Reki bo treba napraviti konec polentarski iredenti!

— **Omejitev železniškega prometa na progi Celovec—Beljak.** Od 2. junija nadalje izostanejo na progi Celovec glavni kolodvor—Beljak sledeči osebni vlaki: štev. 430. Iz Beljaka, dohod v Celovec ob 7. uri 45 minut zjutraj; štev. 418. Iz Beljaka, dohod v Celovec ob 5. uri 19 minut; štev. 415 iz Celovca v Beljak. Odhod iz Celovca ob 10. uri 1 minuta dopoldne; št. 419 iz Celovca v Beljak, odhod iz Celovca ob 7. uri 46 minut zvečer.

— **Senzacionalne aretacije.** Zagrebške »Novine« poročajo, da so bili v Brodu nedoma aretirani — zdi se, da na direktno zahtevo vojaške oblasti — prvak stranke prava, ki se zbira krog »Hrvatske«, dr. Eležević, potem župan Benčević, magistratni uradnik Kerdić in mnogo drugih funkcionarjev. Vzrok aretacij ni znan.

— **Polkovnik Pöschl,** bivši poveljnik v Trbižu, je padel dne 26. majnika na galizijskem bojišču.

— **Dr. Angjelinović** obsojen. Iz Zadra poročajo 27. maja: Včeraj je bil pred tukajšnjim deželnim sodiščem obsojen radi motenja javnega mira dr. Budislav Grđur Angjelinović, odvetniški koncipient iz Splita, na 14 mesecev ječe. V kazni se vračunaj 10 mesecev preiskovalnega zapor.

— **Evakuacija Sarajeva.** Osješki list »Drava« priobčuje razglas sarajevskega župana Fehima ef. Čurčića na mestno prebivalstvo, v katerem med drugim pravi: Poveljujoci general za Bosno in Hercegovino in deželni poglavar je odredil, da se ima izvršiti evakuacija te trdnjave in odstraniti velik del civilnega prebivalstva ter vse uradniške družine. Patriotsko sarajevsko prebivalstvo se poziva, da se tej odredbi nemudoma pokori in prostovoljno zapusti trdnjavsko področje ter s tem olajša izvršitev evakuacije.

— **Poziv radi umora v Gornjem Logu pri Litiji.** V noči z dne 21. na 22. maja t. l. so neznani storilci vlomili v hišo Helene Primožič v Gornjem Logu št. 3. Isti so slednjo umorili, njeno hčer Franciško pa smrtno ranili. Franciška Primožič je imela še toliko moči, da je šla zjutraj na poštni urad v Litijo in tamkaj brzojavila hranilnici radi očitno vzetih hranilnih knjižic. Vse tiste osebe, ki so mogoče tedaj z njo govorile oziroma videle, da je s kako osebo govorila, se pozivljajo, da to javijo c. kr. okrajni sodniji v Litiji ali pa preis-

kovalnemu sodniku c. kr. deželne sodnije v Ljubljani, oddelek VIII. — C. kr. deželna sodnija, odd. VIII.

— **Pokopali so** v Škofji Loki, kakor javljajo nemški listi, korporala 27. domobranskega pešpolka Janko Čarna.

— **Blazni sluga napadel koroškega deželnega predsednika.** Vencil Jiranek, sluga koroškega deželnega predsednika grofa Lodrona je radi malomarnosti izgubil svojo službo. Vencil Jiranek je dne 2. t. m. nepričakovano zblaznel, pograbil je za revolver svojega gospoda in je večkrat ustrelil na deželnega predsednika v njegovi sobi. Grozil je nato in zasledoval svoje soulužbenice in je večkrat ustrelil na ravnateljca pomožnih uradov deželne vlade Hermana Wagnerja. V poslopiju deželne vlade je ta nastop umljivo povzročil veliko razburjenje. Slugo je šele prijel došel oddelek šestih stražnikov, a prej je še z revolverjem tolkel po glavi uradnika Hillerja, drž. policije in ga je precej poškodoval; nekega strojnika je pa ugriznil v roko in ga nevarno ranil. Odvedli so ga v deželno norišnico.

— **Begunci s Primorja v Zagrebu.** S hrvatskega Primorja je došlo 25. in 26. t. m. veliko beguncev. Mestne oblasti so za sprejem beguncev vse pripravile. Na magistratu posluje posredovalnica za stanovanja. V Zagrebu ostanejo le taki begunci, ki so v dobrih denarnih razmerah, ostale begunce nastanijo na deželi.

— **Krušne karte za kokoši.** V Lipskem v Nemčiji je bila neka gospa obsojena na 12 tednov zapor, ker si je prilastila zase in za svoje kokoši tri krušne karte in je kruh krmila kokošim.

— **Žrebanje državnih srečk iz 1866.** Glavni dobitek 300.000 K je zadela serija 308 št. 8, 40.000 serija 1019 št. 1, 20.000 kron serija 2712 št. 86.

Ljubljanske novice.

Ij **Včerašnje patriotske manifestacije.** Pri včerašnjih patriotskih manifestacijah v Ljubljani je bila velika manifestacija tudi pred cesarjevim spomenikom na Slovenskem trgu. Velikanski sprevod se je razšlel pred »Ljudskim Domom«, kjer so društveni prostori S. K. S. Z. Ljudstvo je tudi pred razsvetljenim in s cesarsko, hrvaško in slovensko zastavo okrašenim »Ljudskim Domom« navdušeno pelo cesarsko pesem ter se razšlo z gromovitimi klici: »Živela Avstrija!«

Ij **Odlikovanje.** Častni znak I. razreda z vojno dekoracijo za zasluge za »Rdeči križ« je podeljen Nj. ekselenci fml. Ernestu Mattanoviču, ki je rodom Ljubljančan.

Ij **Ranjenci z italijanskega bojišča.** Minolo soboto popoldne in zvečer se je pripeljalo v Ljubljano 70 ranjencev z italijanskega bojišča. Od sobote do ponedeljka je prišlo nadaljnjih 230 ranjencev, katere so porazdelili po različnih bolnišnicah. V soboto popoldne so poslali iz Ljubljane v bolnišnico v škofjih zavodih v Št. Vidu 121 vojakov, v nedeljo dopoldne pa v Maribor 36 vojakov. Pri sprejemu ranjencev so navadno navzoči gg. dr. Polc, finančni oficijal Anton Jagodič, vezbalec Dachs in načelnik reševalnega društva Turk.

Ij **Umrla je** gdč. Angela Masič, vrla članica II. Marijine kongregacije pri urušlinkah v Ljubljani. K pogrebu, kateri se vrši jutri v soboto ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Vrhovčeva ulica 11, so vabljene članice, da se udeležijo v najobilnejšem številu.

Ij **Umrla** je v Ljubljani: Angela Masič, hči vpokojenega železniškega strojevodje, 17 let. — Viktor Seifert, vrtnar, 35 let. — Angela Šinkovec, šiviljska vajenka, 15 let.

Ij **Umrla** je danes gospa Antonija Tomana roj. Iber v 83. letu starosti. Pogreb se vrši v soboto ob 4. uri popoldne. N. v m. p.

Ij **Služkinja domovini.** Služkinja Franciška Benedičič si je z vestim in pridnim delom prihranila 400 kron. Vso to vsoto je podpisala kot vojno posojilo.

Ij **Napad v štepanji vasi.** V štepanji vasi se nahaja nevaren individij, ki seje med poštenim in dobrim ljudstvom prepri in sovraštvo. Tudi nevarno pretno že od jeseni: »Proklet Hrvat, bom že pokazal,« je izvršil in napadel g. I. V., ki ga je nevarno poškodoval nad ovesom in na nogi. V resnih smo časih svetovne vojne, hrvaško-slovenski narod se ramo ob rami bori za cesarja, vero in domovino, zato se pa mora nevarni element, ki seje med zvestim in poštenim ljudstvom sovraštvo, eksemplarično kaznovati.

Boji na zahodu.

Francosko uradno poročilo.

Nedelja. 30. maja, ob 3. uri popoldne. Severno od Arrasa se je celo noč ljuto streljalo s topovi. Posebno je sovražnik obstreljeval naše postojanke na planoti Loretto. V nočnem napadu smo napredovali vzhodno od ceste Aynoulet-

te—Souchez. Z lahkoto smo zavrnili nemški polnočni protinapad na naše jarke pri Ablain—St. Nazaire. V Argonih smo pri Fontaine—Madame vzele nekaj jarkov.

Ponoči ob 11. uri:

Severno od Arrasa smo zopet napredovali. Ko smo uspešno odbili protinapad pri Ablain—St. Nazaire, kakor smo že zjutraj poročali, smo zopet začeli z ofenzivo. Najprvo smo vzeli večji del, potem vse hiše v Ablainu, katere je še imel sovražnik. Cela vas je naša; boj je bil zelo vroč. Uničili in pregnali smo tri nemške stotnije. T Neuville—St. Vaast se nadaljuje boj po ulicah. Na zahodnem robu smo vzeli nekaj hiš. Iz ostalega oddelka pri Arrasu ni drugega poročati, kakor o silovitem sovražnikovem obstreljevanju, kateremu pa je obgovarjala naša artiljerija. Pri Thiaucourt južnovzhodno od Lassigny smo postrelili letalo, ki se je užežalo in padlo v naše vrste.

Ponedeljek, 31. maja. V noči od 30. na 31. maja nič novega, razun ponesrečen napad Nemcev pri Notre Dame de Loreto. Število včeraj v labirintu južnovzhodno od Neuville—St. Vaast ujetih Nemcev znaša 150 mož, med njimi 4 častniki.

Ponoči ob 11. uri: Na fronti ob Yseri artiljerijski boj. Severno od Arrasa smo zopet napredovali. Ob cesti Souchez—Carenz smo vzeli mlin Malon in nemški jarek med mlinom in cukrarno. V »labirintu« smo ujeli kakih 50 mož. Po odbitem nočnem protinapadu smo uredili vzete postojanke. Sovražna pehota danes ni napadala. Na robu gozda Le Prêtre samo boj topov. Včeraj smo uplenili dve strojni puški.

90 zažigalnih bomb v London.

London, 3. junija. (K. u.) Admiraliteta poroča: Nemški zrakoplovci so vrgli v mesto 90 bomb, ki so bile največini sežigalne bombe.

Nove francoske ročne granate.

»Times« poroča, da so iznašli Francozi nove ročne granate, ki povzročajo, da prično vojakom solziti oči, in da ničesar več ne vidijo. Vsak dan izdelajo 6000 do 7000 takih bomb.

Asquithova žena dela v tvornici.

Kodanj. Žena angleškega ministrskega predsednika je sklenila, da kot navadna tvorniška delavka dela v vsaki večji municijiski tvornici na Angleškem en teden, ker hoče tako navduševati delavstvo, da bi hitreje izdelovalo strelivo.

Kaj je vozila »Lusitanija«.

Kolin. »Düsseldorfer Generalanzeiger« poroča po najnovejših ameriških časopisih, da je »Lusitanija« vozila 4200 zabojev patron, 1250 še nenapolnjenih šrapnelov in 250.000 funtov nekega strupenega plina, namenjenega Franciji.

Štrajk cestnih železničarjev v Londonu končan.

Amsterdam, 2. junija. (K. u.) »Handelsblatt« poroča iz Londona, da je stavka cestnoželezniških nastavlencev v resnici končana. Kakih 3000 oseb, ki so po svoji starosti sposobne za vojaško službo, niso zopet nastavili.

Maske londonske policije.

Berlin. »Lokalanzeiger« poroča: Policisti v Londonu so dobili maske, ker se Angleži boje, da bi metali Nemci v Londonu bombe z zastrupljenimi plini.

Podraženo meso v Avstraliji.

Mellbourne. Cene mesu so tako visoke, kakor še niso bile 50 let. Poljedelsko ministrstvo pripravlja postavbo, po kateri bi lahko vlada v Viktoriji zaplenila vse meso in bi lahko določala cene mesu. njata bančne naloge v zasadenih delih Galicije.

Ameriški mesni trust grozi Angliji.

London, 4. junija. (K. u.) Ameriški mesni trust grozi, da ne bo več v toliki meri preskrboval Angleške z mesom, če bo še nadalje ovirala trgovino z mesom in bombažem z nevtralnimi državami.

Boj za Carigrad.

RUSKO POROČILO O BOJIH V ČRNEM MORJU.

Petrograd, 31. maja. Uradno se poroča: V Črnem morju je naše brodoge dne 29. maja bombardiralo in porušilo neko elektrarno in skladišče premoga.

Boji na Kavkazu.

Rusko uradno poročilo.

Petrograd, 31. maja. Generalni štab poroča dne 28. maja: V smeri na Olti so

imele naše poizvedovalne čete brezpomembne boje. V primorju običajen boj topov. V smeri na Wan smo zasedli vas Šekerbulağ in prelaz Menym na potu na Disagiaverska in vas Reza. Pri vasi Mančeho smo se spoprijeli s Turki, sicer pa je položaj neizpremenjen.

Škandal v srbski armadi.

Bukarešt. Iz Niša se poroča: Vodstvo srbske armade je uvedlo preiskavo proti srbskemu generalu Stefanoviću, ker je poveril velike vsote ob nakupih za srbsko armado v Rumuniji in na Grškem. Generala, ki je bival zadnji čas v Parizu, so brzojavno pozvali domov in ga zaprli, ko se je vrnil.

Srbsko-albanski obmejni boji.

Sofija, 3. junija. Iz Niša poročajo, da so se v nedeljo na srbsko-albanski meji pri Podgrodecu cel dan vršili boji. Na meji so zbrane močne albanske čete, ki razvijajo živahno delovanje.

Bolgarija in Turčija.

Kolin, 1. junija. »Kölnische Zeitung« ima iz Sofije: Na Bolgarskem sedaj vneto širijo zahtevo, da naj Turčija prizna Bolgariji mejo Enos—Midia, kakor je bilo določeno v londonskem predmirju. Bolgarija mora dobiti vsaj desni breg Marice, da dobi direktno železniško zvezo z južno Bolgarijo. Tudi večina vladnih krogov je mnenja, da bi morala sedaj Turčija za ceno bolgarske nevtralnosti napraviti majhno žrtev, da bi se moglo zabraniti misel na vojsko proti Turčiji, katero neti ententa. Vlada se dosedaj še ni obrnila na Turčijo, pač pa ta to menda stori prav kmalu.

BOLGARIJA ODKLONILA PREDLOGE TROSPORAZUMA.

Sofija. Poroča se, da je vlada 31. maja odklonila formelen predlog, ki so ga stavili tukajšnji zastopniki trosporzuma.

Volilni boji na Grškem.

Volilni boj na Grškem je ljut. Pristaši Venizelosa, vladna stranka in neodvisni delajo z vsemi silami, da bi pridobili pristase. Venizelosa stranka je baje izdala za volitve že štiri milijone drahem. Socialisti so sklenili z vladno stranko dogovor in prirejanje demonstracije proti vojski; Venizelosa stranka pa agitira z vsemi silami za vojsko.

Venizelos raste.

Atene, 1. junija. »Havas« poroča, da se v Makedoniji množijo Venizelosi pristasi. Njihova lista ima resno upanje na uspeh v kljub močni opoziciji vladnih strank.

Braz posvetnega obvestila.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša ljubljena hčerka, sestra, gospodična

Angela Masič

učenka trgovske šole

po dolgi in mučni bolezni, dne 3. junija ob 3/4 6 v 18 letu starosti, previdena s svetotajstvi, mirno v gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne rajnice se vrši dne 5. t. m. ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Vrhovčeva ulica št. 11 na pokopališče pri sv. Križu.

Blago pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.

Maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi pri sv. Petru.

Ljubljana, dne 4. junija 1915.

Pavel in Ivana Masič

starši

Stanko, Viktor in Pavel

bratje.

Alojzija in Vida

sestri.

Išče se

prodajalka

za mešano trgovino na Notranjskem. Prednost imajo z večletno prakso in katere znajo za trgovino šivati. Nastop takoj. Naslov pove upravništvo »Slovenca« pod št. 1146 (ako se priloži znamka za odgovor). 1146

Stanovanje in hrana

za učiteljico in njeno spremljevalko iz Pulja se išče na Spodnjem Štajerskem. Ponudbe s ceno naj se naslovijo na upravništvo pod: »Pulj 1162«. 1162

9 oral košnje pod Rožnikom se odda.

Več se izve v svečarni Prešernova ulica 7.

Dve breji kravi, par koz in več prascev

1157

se takoj proda pri Vnovčevalnici za živilo v Ljubljani, Dunajska cesta št. 29.

1 steklenica 2 kroni. Ceniki zastoj in franko.

Delavci

dobe delo v kemični

tovarni

1159

Meste pri Ljubljani.

Po 30letnem, mukopolnem trpljenju je izdihnila nocoj ob 3/4 na 8. uro v 83. letu svoje dobe naša zlata mamica, odnosno tašča, babica in prababica, gospa

Antonija Toman, porojena Iber,

vdova po ljubljanskem meščanu in kamenoseškem mojstru.

Pogreb mile pokojnice se vrši v soboto dne 5. t. m. ob 4. uri popoldne z Resljeve ceste hišna št. 24. na pokopališče k sv. Krištofu.

Blag jej spomin!

V Ljubljani, na Telovo, dne 3. junija 1915.

Ana Podkrajšek,
Franja Stenovec,
Marija Toman,
hčere.

Feliks Toman,
kamenoseški mojster, sin.

Marija Toman, por. Vrtačnik,
snaha.

Fran Podkrajšek,
južnoželezniški revident v p.

Vsi vnuki, vnukinje in pravnuka.

Robert Stenovec,
hišni posestnik,
zeta.

Venci se na izrečno željo rajnice hvaležno odklanjajo.
Mesto vsakega drugega obvestila.

1163

Tovarna za stroje G. Tönnies javlja tužno vest, da je njen dolgoletni sotrudnik, gospod

IVAN ULLMANN

dne 2. junija 1915 ob 5. uri popoldne po daljši bolezni izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb blagega pokojnika se vrši dne 4. junija ob 5. uri popoldne iz mrtvašnice deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana 3. junija 1915.

1160

Gabrijela Ullmann, naznanja v svojem kakor v imenu svoje sestre Ane Lavrenčič, roj. Ullmann in ostalih sorodnikov tužno vest, da je njih, dobri, nepozabni brat, oziroma vsak in stric, gospod

IVAN ULLMANN

tovarniški uradnik

dne 2. junija 1915 ob 5. uri popoldne, previden s svetotajstvi za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Zemski ostanki dragega pokojnika se bodo dne 4. junija t. l. ob 5. uri popoldne v mrtvašnici deželne bolnice blagoslovili in nato položili na pokopališču pri sv. Križu k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi Marijinega oznanenja.

V Ljubljani, dne 2. junija 1915.

Delniška glavnica 8.000.000 K.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Rezer. fondi okroglo 1.000.000 K.

Poslovnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporoča nakup srečk za 1. razred IV. c. kr. avstr. razredne loterije.

Sprejema kot član avstrijskega konzorcija prijave za subskripcijo

Zrebanje 8. in 10. junija t. l.

Cena: 1/4 srečka . K 40 1/4 srečke . K 16
1/2 srečke . „ 20 1/2 srečke . „ 5

5 1/2 % vojnega avstrijskega posojila iz leta 1915. po originalnih pogojih.

Subskripcija se vrši do 29. maja t. l.

1058

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Jožef Gostinčar, državni poslanec.